

På väg mot en institutssektor i världsklass
9 utmaningar för konkurrenskraft och förnyelse

9 utmaningar för konkurrenskraft och förnyelse

”Industriforskningsinstituterna med ägande under RISE Research Institutes of Sweden Holding AB ska vara internationellt konkurrenskraftiga och verka för hållbar tillväxt i Sverige genom att stärka näringslivets konkurrenskraft och förnyelse.”

ÖVERGRIPANDE MÅL I REGERINGENS BESLUTSBREV

RISE Holding är ett ägarbolag som hel- och delägar industriforskningsinstitut och vår kärnprocess är ägarstyrning. Det är med strategisk ägarstyrning som vi kan utveckla och förnya sektorn till en hållbar institutssektor i världsklass och nå vårt huvudmål som är att öka näringslivets konkurrenskraft och Sveriges tillväxt.

För att kunna nå våra mål och agera framgångsrikt på en global arena har vi startat resan mot en svensk institutssektor i världsklass.

Våra viktigaste utmaningar de närmaste åren är:

1. Dialog med näringslivet

”Delar av det svenska näringslivet behöver instituten som en forsknings- och utvecklingsresurs för att få tillgång till och snabbt kunna föra ut ny teknik på marknaden, inte minst mer miljöanpassad teknik. Särskilt de små och medelstora företagen behöver utnyttja instituten för att kunna stärka kunskapsinnehållet i sin verksamhet.”

PROP. 2008/09:50

Forskningsinstitutens verksamhet inom forskning, utveckling och innovation innebär att man skapar, förädlar och förmedlar forskningsresultat inom en rad områden på uppdrag av kunder. Målet är att skapa affärsmässig nytta och att stärka industrins konkurrens- och innovationsförmåga. För att fungera som strategisk forsknings- och innovationspartner åt ett företag i global konkurrens, måste forskningsinstitutet utgå från företagets och omvärldens behov, såväl dagens som morgondagens.

Särskilt i tider av ekonomisk kris är det avgörande att företagets FoU-partner är långsiktigt rustad, har både teknisk spets och kompetensbredd i sitt utbud – och mycket god omvärldskunskap. Vår främsta uppgift är att föra ständiga strategiska dialoger med näringslivet för att fånga upp behoven av hållbar teknik och kommunicera dem i institutssektorn.

En stor samarbetspotential finns bland de mindre och medelstora företagen som saknar resurser att på egen hand hitta fram till en innovationspartner – dessa företag ska vi regelbundet söka upp och diskutera med.

2. Allianser med lärosätena

”Det är särskilt angeläget att institutens samverkan med lärosätena stärks och deras roller sinsemellan utvecklas.”

PROP. 2008/09:50

”Industriforskningsinstituterna ska strategiskt utveckla sin kompetens och sina samarbetsnätverk för att bidra till att stärka näringslivets konkurrenskraft och förnyelse, samt institutssektorns position i innovationssystemet.”

REGERINGENS BESLUTSBREV

Landets lärosäten – universiteten och högskolorna – är forskningsinstitutens främsta kompetensleverantörer och projektpartners. På universiteten och högskolorna bygger landet den kunskap och kompetens som kan förädlas på instituten och det är därifrån personella resurser kan hämtas till verksamheten, antingen i ett rörligt utbyte eller som delad resurs i olika innovationsprojekt.

Det är viktigt att vara tydlig med rollfördelningen mellan universitet och institut i gemensamma projekt för att främja en effektiv samverkan vars effekter går att mäta i näringsliv och samhälle. Institutens roll ska ha nyttofokus på excellens inom utveckling och innovation, medan lärosätenas fokus ligger på akademisk forskning, utbildning och kunskapsutveckling.

RISE Holding ska stimulera aktörerna i innovationssystemet att samverka genom att bygga strategiska allianser med lärosätena. Ett sätt att stärka motivationen för strategisk samverkan och främja personrörlighet mellan lärosäten och institut är att stimulera samarbetsprojekt.

3. Nytt finansieringssystem

”I bolagets uppdrag ska ingå att, tillsammans med industriforskningsinstituterna i strukturen ta fram gemensamma strategier för institutsstrukturens utveckling, fördela och använda eventuella omstruktureringsmedel, ta fram och löpande utveckla kriterier för fördelning samt fördela institutens strategiska kompetensutvecklingsmedel (...).”

PROP. 2008/09:50

Basfinansieringen till sektorn har höjts väsentligt med början 2009 för att åtgärda den internationellt sett låga finansieringsnivå som gått hårt åt de svenska instituten under lång tid. Nivåhöjningen ses av regeringen som ett viktigt steg mot en förstärkt samlad institutssektor och starkare institut som enskilda aktörer i det svenska innovationssystemet.

RISE Holding har till uppgift att utveckla ett nytt effektorienterat finansierings-system för institutssektorn med såväl en tillräcklig finansiering av den strategiska kompetensutvecklingen, som kraftfulla verktyg för att mäta och utvärdera nyttan.

Vi ser också en viktig uppgift i att bygga allianser med andra finansiärer i forskningsvärlden för att optimera värdet med en aktiv institutssektor i ett innovationsintensivt forskningslandskap.

4. Effekter och nytta

”RISE Research Institutes of Sweden Holding ska återrapporera till Regeringskansliet (Näringsdepartementet)(...) hur system för uppföljning av effekter och satsade kompetensmedel utformats i samverkan med effektutvärderingsexpertis, (...) resultat av effektuppföljning av institutens kompetensmedel,(...) hur institutens satsningar bedöms strategiskt kunna bidra till att stärka näringslivets konkurrenskraft och förnyelse, inte minst avseende små och medelstora företag.”

REGERINGENS BESLUTSBREV

Värdeskapande FoU-verksamhet och innovationer med näringslivsnytta är nyckelbegrepp i institutens verksamhet. Holdingbolaget fördelar offentliga medel för att stödja verksamheten och ska både mäta och redovisa uppnådda effekter och nytta på sektorsnivå.

Trovärdigheten i samhället och i dialog med ägarna kräver att verksamhetens nyttoaspekter lyfts fram och kommuniceras. RISE Holding ska utveckla utvärderingsverktyg och använda tillgängliga kanaler för att kommunicera nyttan av institutsforskningen så att informationen bidrar med hållbart värde till näringslivets förnyelse. Årsredovisning, hållbarhetsredovisning, bokslutsdokumentation och webbpublicering är några av informationskanalerna.

5. Ökad internationalisering

”Industriforskningsinstitutet bör i ökad utsträckning delta i internationella forskningssammanhang. En prioriterad fråga gäller deltagande i EU:s ramprogram för FoU.”

PROP. 2008/09:50

För att möta utmaningar globalt, demografiskt och ekonomiskt behöver industriforskningsinstituten bredda sina verksamheter även utanför landets gränser. Forskningskunderna, näringslivet, har redan gjort det och köper idag mer FoU och innovationer i utlandet än i Sverige. Institutssektorn i Sverige måste bli ett konkurrenskraftigt alternativ för dessa FoU-köpare.

De svenska forskningsinstituten måste bli starkare aktörer utomlands än de är idag och det kan ske på olika sätt. Ett naturligt sätt att öka institutssektorns internationalisering är att intensifiera närvaron i internationella sammanhang som bedöms som strategiskt värdefulla, t ex i de omfattande EU-ramprogrammen för forskning och utveckling. EU-samarbeten kräver resurser. RISE Holding kommer att stödja satsningar på EU-samarbeten för att se ett svenskt engagemang öka i framtiden.

Internationella kunder är ett bevis på spets. Ett sätt att möta det globala näringslivet är att öka sin samverkan med internationella institut. Detta sker till viss del redan idag, men samlingsallianser med utländska partners bör öka. En del institut har etablerat dotterbolag utomlands och på det sättet säkrat den egna närvaron i ett annat land.

6. Fortsatt strukturutveckling

”Industriforskningsinstitutssektorn ska ha en ändamålsenlig struktur för att effektivt kunna bidra till att stärka näringslivets konkurrenskraft och förnyelse.”

REGERINGENS BESLUTSBREV

”Flera institut som idag står helt eller delvis utanför IRECO AB bör knytas närmare.”

PROP. 2008/09:50

Sedan millennieskiftet har holdingbolaget arbetat för effektiv och samlad struktur för de svenska industriforskningsinstituten. Knappa 20 institut har samlats i fyra forskningskoncerner för att förtydliga kunderbjudandet, effektivisera verksamheterna, utvinna synergier och eliminera onödiga överlappningar. Strukturförändringen har varit framgångsrik och instituten visar bättre resultat än på länge.

RISE Holding har ägarens uppdrag att fortsätta den värdeskapande utveck-

lingen och förnyelsen av institutsstrukturen. Det innebär att vi i samråd med institutens övriga ägare, industrin, ska fortsätta utveckla institutssektorn på ett sätt som bidrar till värde och nytta för verksamheterna och deras kunder.

7. Samverkan och effektivitet

”Holdingbolaget ska verka för att tillhandahålla eller bidra till att samordna funktioner och tjänster som flera institut har behov av.”

REGERINGENS BESLUTSBREV

Forskningsinstituten forskare arbetar med mycket olika material-, teknik-, produkt- och tjänsteområden med kunder i en rad olika branscher och industrigrenar.

Samtidigt kan vi se ett behov av ökad samordning kring administrativa processer och policyfrågor, juridiskt stöd, rådgivning i IPR- och EU-relaterade frågor, ekonomiska och ansvarsrelaterade controllerfunktioner och riskhantering, liksom kommunikations- och marknadsaktiviteter.

Instituten, intressenterna och holdingbolagets ägare har mycket att vinna på att lyfta fram synergier och möjligheterna till samverkan och aktivt arbeta med dem transparent och långsiktigt. RISE ska främja synergier och effektivitet genom att låta likartade kompetenser i instituten samarbeta i större utsträckning, genom att identifiera och driva gemensamma frågor.

8. Vidgat kvalitetsbegrepp

”Liksom det för lärosätena är en prioriterad uppgift att utveckla excellens inom utbildning och forskning bör det för instituten vara lika angeläget att eftersträva excellens inom utveckling och innovation.”

HANDLINGSPLANEN DS 2007:39

Akademiska forskningsresultat värderas traditionellt efter antal citeringar och publiceringar i vetenskapliga sammanhang. På lärosätena ligger tyngdpunkten i forskningen på den akademiska meriteringen och kvalitetsbegreppet definieras på samma sätt.

Institutens forskning utgår däremot från ett industriellt eller samhällligt behov och värderingen av resultaten är tätt sammankopplat med nyttoeffekterna för näringsliv och samhälle. För att värdera den tillämpade forskningen på rättvisa grunder vill vi se ett vidgat kvalitetsbegrepp som även omfattar nyttoaspekterna. Institutsexcellens innebär en ökning i nytta och värde som går att mäta i affärstermer. Institutens insatser som kraftfulla innovationsaktörer i innovationssystemet och effekten il näringsliv och samhälle ska värderas utifrån deras unika förutsättningar.

9. Respekterat varumärke

”Namnfrågan bör utnyttjas för att samla den utvidgade institutskretsen, liksom för att skapa et varumärke för den svenska institutssektorn som bygger såväl på den sammanhållna strukturen som på de ingående instituten. (...) det finns ett viktigt symbolvärde i att på detta sätt markera en nystart för institutssektorn.”

HANDLINGSPLANEN DS 2007:39

”Den samlade industriforskningsinstitutsektorns varumärke ska bli välrenommerat och väl känt hos intressenter.”

REGERINGENS BESLUTSBREV

Det nya nationella varumärket för svenska institutssektorn är RISE Research Institutes of Sweden. Institutens egna varumärken lever kvar under paraplyet och RISE används i sammanhang när det är lämpligt och önskvärt att uppträda samlat. IRECO Holding bytte samtidigt namn till RISE Holding.

RISE ska vara ett hållbart varumärke för en stark och respekterad forsknings- och innovationsaktör som bidrar med nytta och värde i näringsliv och samhälle. Holdingbolagets mål är att göra sektorn känd och respekterad med detta namn i och utanför Sverige. Svenska institut ska upplevas som affärs- mässiga, stabila samarbetspartners och sektorn ska vara en attraktiv rekryteringsplats och förädlingsstation för både nyare och seniora kompetenser.

RISE - Swedish Research Creating Growth

En hållbar institutssektor i världsklass

RISE Holding är ett ägarbolag som äger hela eller delar av industriforskningsinstitut och vår kärnprocess är ägarstyrning. Det är med strategisk ägarstyrning som vi kan samla, utveckla och förnya forskningsinstituten till en hållbar institutssektor i världsklass, vilket är verksamhetens huvudmål.

Vi har identifierat fem ägarstyrningsverktyg som vi arbetar med dagligen:

- *Vi fångar upp näringslivets behov och stärker dess inflytande över våra strategiska val*
- *Vi utvecklar finansieringen av institutens strategiska kompetensutveckling*
- *Vi verkar genom styrelsearbete och i valberedningar*
- *Vi företräder hela institutssektorn gentemot övriga intressenter med ett starkt varumärke*
- *Vi följer upp och redovisar effekter inom ekonomi, nytta och hållbarhet*